Congresul „Ligei Culturale”

Ședința de dimineață

Erî la orele 10 dim. s'aŭ întrunit în sala Ateneului Român, delegații a 33 secțiuni ale Ligeî culturale din țară, în congres anual.

Iaŭ parte la constituirea biroului d-niî Virgil Arion, președinte, G. Bogdan-Duică, secretar general, g-ral Stoica, Al. Stan (P.-Neamț), arhimandritul Botoșăneanu (Iași), preotul Chirică (Focșani), Delimarcu (Roman), Drăgănescu (Galați) și Maior Pastia (Focșani).

Secretarul congresuluî citește lista delegaților din 33 secțiuni din provincie, câți s'aŭ prezintat la desbaterile congresuluî.

După aceia, d. *V. Arion* declară congresul deschis.

Discursul d-lui Virgil Arion

Acum câteva săptămâni, populația românească din Ungaria a convocat o întrunire la Alba Iulia. Aŭ fost de față mai mult de 10.000 de oameni. Aŭ vorbit câțiva dintre fruntașii românilor, arătând rostul, pe care trebue să-l urmărească românii; dar în cele din urmă, stăpânitorii maghiarî aŭ dizolvat cu forța, adunarea. Românii s'aŭ despărțit; aŭ provocat însă o nouă întrunire, la *Ileandu mare*.

Aci aŭ vorbit cu energia, care trebuie să vibreze, după atâtea hârțueli incapabile să înăbușe simțirea poporuluî, care vrea să-și lărgească, orizonturile libertățiî. Mișcarea acesteî adunărî n'a fost un apel la bunăvoința claseî diriguitoare, ci a fost expresiunea viguroasă a unuî grup etnic, care-și dă seama de intuiția energiilor sale naționale pentru a-și creia un viitor fericit.

După aceste din urmă manifestărî ale Românilor de dincolo, se vede că este hotărârea uneî atitudinî de luptă, pornind cu seninătate pe câmpul, unde este sigură izbânda, întrucât e determinată de libertatea graiuluî și cugetărîî.

Românîî de dincolo se simt puternic legați sub raportul cultural cu toți românii de pretutindeni și niciо putere omenească nu va putea să ne facă pe noi, — din România liberă — să credem altfel. Această unitate sufletească este rodul temeinic al trecutuluî istoric, al origineî și mai ales al celor două factorî determinanți în psihologia poporelor, limba și legăturile culturale.

Românîî din Ungaria aŭ declarat în moțiunile dela întruniri, că totdeauna se vor jertfi pentru tron și țară, dar niciodată nu se vor lipsi de sufletul lor național. Numaî partide de guvernământ și guverne de oligarhî, fără dreaptă judecată, pot cere, pot încerca să impună o siluire a conștiințiî unuî popor, — dar acestea nu se vor înfăptui niciodată, mai ales contra Românilor, — fiindcă sunt lucruri contra firiî și conțin prea vădit și agresiv elementul silniciei.

O adunare populară, care vorbește în acest sens și care știe că va îndura consecințe de pedeapsă asupritoare, are dreptul să stea în fața agresorilor, fără să se intimideze. Căcî poporul nu cunoaște lamentabila atitudine a umilinței. El e gata să înfrunte eroic toate câte i s'ar arunca în cale.

S'a zis, că Românîî din Ungaria păstrează o atitudine de ură. Nu-l adevărat; ura e la opresorî, căcî din faptele lor crude și tiranice, numaî ură cruntă se respiră.

Tot la întrunirile din urmă, Românîî de dincolo, aŭ afirmat în auzul tuturor, că eî înțeleg să aibă, și să-și obțină o deplină și nestingherită libertate a individualității lor în integrala desvoltare a tuturor naționalităților din Ungaria. *Față de acest curent de clară conștiință etnică, — ce atitudine avem noi, din România liberă?*

Care ne este datoria?

Problema culturiî naționale, la noi în țară se pune ca o realitate, care trebue mărturisită în totalitatea eî. Între clasele noastre sociale e prea multă diferențiare. E o distanță adâncă între țăranul care crește în eresul vremurilor de altă dată și clasa dirigentă, care poate spinteca toate problemele speculative de înaltă cultură enciclopedică.

Nu se poate tăgădui la noi, răul celor două culturi, diametral opuse, una scăzută, și alta înălțată și iarăși nimenî nu poate ascunde afluența mareî superficialități, care clocotește între aceste două stărî de conștiință.

Școala la noi este mediul, în care se daŭ cunoștințî cu tendința de a învinge în viață și poate acesta e un răŭ, care începe să pătrundă și la țară. E de vină superficialitatea, căcî cartea nu numaî întărește, ea și dărâmă.

Ce-i de făcut?

Nu putem să dăm o cultură adâncă tuturor, poporul însă a dovedit neîncetat că e înzestrat cu însușiri deosebite de a-și apropia cunoștințele creatoare.

E de datoria noastră să-l strângem într'o operă de unitate morală. Căcî intuiția pasională a neamuluî din care faci parte îți dă voința să muncești pentru deschiderea orizonturilor de izbândă, creând realitatea liniștită și senină a zileî de mâine.

D. *Al. Stan* (P.-Neamț) propune să se trimită următoarea telegramă comitetuluî organizator al comemorăreî luî Eminescu:

„Memorieî aceluia, al căruî suflet a vibrat atât de adânc și care a plâns atât de duios durerile neamuluî, Românîî din toate ungiurile țăriî, reprezentanții în congresul Ligeî Culturale, aduc prisonus lor de recunoștință.

La căpătâiul aceluia, care n'a cerut și n'a dobândit altă strajă decât un teiu, dela contimporanii luî, își pleacă genunchiî cu adâncă și curată pioșie, fiiî și nepoții acelora pe carî i-a luminat și încălzit razele geniuluî luî.

Comitetuluî serbărilor de comemorare îî adresăm caldă urare, ca pilda lor să serviască viitoriмeî, de învățământ“.

Comitetul Ligeî Culturale

Citirea acesteî telegrame e primită cu aclamațiî unanime.

*

D. *G. Bogdan-Duică* secretarul general al ligeî, raportează asupra activității ligeî de la ținerea congresuluî anterior până 'n prezent.

D. *dr. Șt. Bogdan*, cenzor, citește raportul asupra gestiuniî financiare. Liga culturală are o avere de 435.416 leî. In cursul anuluî trecut s'aŭ cheltuit din venituri 31.433 leî pentru ajutoare, tipărituri etc.

Conchide cerând descărcarea comitetuluî și adresează mulțumirî d-luî D. Tacu, casier pentru buna gospodărie a averiî societățiî.

Discuțiunile

D. *G. Ranetti*, Liga culturală are o forță morală, care a determinat curente de opinie publică înălțătoare, saŭ a oprit să se comită greșeli dăunătoare intereselor patriotice.

Totuși în Capitală nu sunt destuî membrî aî Ligeî, — e aceasta o deplorabilă indiferență, de care trebue să ne îngrijim.

Aduce mulțumirî comitetuluî pentru munca desfășurată, dar din comitet lipsește d. N. Iorga, pe care Liga se obișnuise să-l identifice cu năzuințele eî. In momente de criză, d. Iorga a venit ca să reînvieze oboseala Ligeî. E prin urmare o datorie pentru membriî acesteî instituțiî, să-și arate sentimentele de recunoștință, rugând pe profesorul Iorga să ia parte în comitet.

D. *președinte* se asociază la cuvântarea d-luî Ranetti.

D. *Iorga*. — Sunt și rămân al Ligiî, fără a fi în comitetul eî.

D. președinte citește următoarea telegramă adresată

M. S. Regeluî:

„Delegații secțiunilor Ligeî culturale, din toată țara, strânși în congres la Bucureștî, depun la picioarele Tronuluî, expresiunea admirațiuneî și devotamentuluî lor nemărginit, către M. V. care sunteți întruparea celuî mai înalt ideal al neamuluî românesc“.

V. ARION
președintele congresuluî

Apoî propune următoarea telegramă adresată

A. S. R. Carol de Hohenzollern
Berlin

„Congresul Ligeî culturale, Vă roagă să primiți omagiile sale, expresia iubireî sale adânci, pe care congresul o închină nădejdiei țăreî, care sunteți A. V. R.

V. ARION
președintele congresuluî

D. *G. Mil Demetrescu* (Craiova). — Crede că e de datoria comitetuluî să explice, dece d. Iorga a plecat din comitet.

Spune, că unuî amicî politicî aî d-luî Arion, au amestecat în propaganda politică și calitatea d-luî Arion, de a fi președintele Ligeî, — ceiace e un răŭ serviciu, amestecându-se activitatea Ligiî culturale în luptele noastre politice.

Se naște oarecare confuziune de discuțiî, cu întreruperî și cererî de precizare, până când oratorul părăsește tribuna, în liniștea săliî.

D. *Popescu Tudor* (Bucureștî). Vorbind despre palatul Ligeî, e de părere că locul ales pentru construcție, nu aduce niciun folos instituțiunii, care are nevoe de venituri cât mai numeroase.

Cere ca membriî Ligeî, carî sunt și deputați să ridice chestiunea în parlament și să se pună la dispoziție Ligeî, locul de pe cheiu, unde se convenise să-și construiască localul.

Crede și d-sa, că d-luî Iorga trebuie să i se dea locul în comitetul Ligeî, pe care marea d-sale personalitate se cuvine să-l ocupe.

D. *E-n Dan*. — După 25 anî de existență, Liga are abia 400.000 leî. Nu se poate să rămânem în această situație; e nevoe să căutăm mijloace de a avea venituri, cât mai multe pentru numeroasele necesități ale acesteî instituții.

Să reclamămă locul, ce ni s'a făgăduit“ — și pentru aceasta toți membriî Ligeî, carî sunt și în parlament își iau angajamentul să prezinte un proect de lege din inițiativă parlamentară pentru obținerea unuî rezultat favorabil.

Mai crede, că e bine să se facă intervenții la toate instituțiile statuluî și chiar particulare pentru strângerea de fonduri.

Să se facă apel la toate teatrele și cinematografelor, ca să dea reprezentații în folosul Ligeî.

D. *Rădulescu* roagă comitetul să intervină la ministerul de războî, pentru ca ofițeriî să poată face parte din Ligă.

Propune să se modifice statutul, dând posiblitatea, ca secțiunile din provincie să poată lucra ca organizații autonome, cu fondurile și averile lor. Numaî astfel se vor putea aduna sume mai mariî.

Propune de asemenea, ca ajutoarele să se dea la persoane, care au adus servicii compatibile cu năzuințele instituției, fiind aceasta un semn, că și pe viitor vor putea fi credincioase scopuluî urmărit.

Mai departe spune, că în Basarabia nu e interzisă deschiderea școlilor românești. Ca atare, ar fi nimerit să se dea o subvenție învățătorilor, ca în lunile de vacanță să facă lecții în aceste ținuturi.

Bine ar fi, ca Liga să înceapă o activitate de a uni instituțiile culturale ale Românilor din statele străine, cu activitatea Ligeî.

Și mai e de părere să se instituiască casete, care să fie așezate în toate localurile publice, pentru a se strânge bani.

D. *g-ral dr. Frangulea* e de părere să se facă propagandă întinsă și la țară și să se înscrie și țăranii în Ligă, — căcî aceasta ar fi și un mijloc de educare pentru țărănime, trezind-o la lumina conștiințiî intereselor de neam.

Apoî citește următoarea moțiune:

Având în vedere, că Uniunea evreilor așa zișî pământeni, amenință cu un nou congres, căruia i se dă de pe acum caracterul unuî presiunî neadmisibile asupra constituanteî și întemeiindu-ne pe moțiunea îndatoritoare a congresuluî ligeî din sala Opler, Noembrie 913, subsemnații propunem:

I) In ziua în care se va ține congresul evreesc, Liga va convoca un congres al țăriî în aceiași chestinne;

II) Congresul invită comitetul Ligeî să ia la timp, toate măsurile necesare.

(Urmează 48 iscălituri).

Propunerea e depusă pe biroul comitetuluî.

D. *V. Arion* roagă congresul să admită descărcarea comitetuluî.

Asistența admite propunerea președinteluî.

D-na *Smara*.—Dela dezbaterile congresuluî și de la activitatea intensă a Ligeî, lipsesc femeile care ar putea să aducă un real folos acesteî instituții. In acest sens, comunică rezultatele satisfăcătoare ale Soc. ortodoxe naționale a femeilor române.

Mai lipsesc de la munca înălțătoare a Ligeî profesoriî și mai ales preoții.

Oratoarea face apel la toată asistența să se devoteze scopuluî înălțător al acesteî instituții, muncind cu jertfă pentru atingerea luî.

*

Ședința se ridică la ora 12.

Ședința de după amiază

Ședința se deschide la orele 3 jumătate; prezidează d. *Virgil Arion*.

D. *Rădulescu* oferă 1000 leî pentru secțiunea Ligiî din Iași, asemenea și d. *maior Pastia* pentru secțiunea Focșani.

Ia cuvântul d. *A. C. Cuza*, care e întâmpinat cu aplauze.

In ședința de dimineață s'aŭ discutat mijloacele de strângerea fondurilor, — prumnerile d-luî Dan aŭ fost cu entuziasm primite — și toate acestea numaî ca Liga să aibă un local al săŭ propriu.

E de nădăjduit, că la toamnă acest deziderat va fi înfăptuit.

Dar s'a mai discutat și asupra descentralizăriî secțiunilor Ligiî, ca administrare de fonduri.

Dacă s'ar admite aceasta, ca fiecare secțiune să-și aibă un fond al său, desigur că aceste venituri vor spori și vor putea alimenta și fondurile centraleî.

Vorbind în chestiunea educațieî naționale, — ca scop al Ligeî, spune, că Liga trebue să se îngrijească mai de aproape de această chestiune. Năzuința noastră este ca educația din școli să fie unitară, bazată pe educația națională și religioasă.

E sigur, că în actualul sistem de educație școlară este un dezechilibru și în vederea aceasta să-și îndrepteze atenția Liga, — prin comitetul său.

Vorbind despre scopurile Ligeî, spune că întrucât această societate este constituită pentru unitatea culturală a tuturor românilor, orice problemă, care atinge cultura națională fie în țară, fie în afară, este de competența Ligiî.

Pe bazele acesteî instituții, noî ne ocupăm de toate problemele, care vin în atingere cu cultura națională. Așa că nimenî nu poate să fie învinuit de politică în tratarea acestor chestiuni.

Aduc mulțumirî comitetuluî central pentru modul chibzuit, cum a condus societatea.

Propune, apoî o listă a nouluî comitet, în frunte cu *arhim. Scriban* și d-niî: V. Arion, N. Iorga, G. Bogdan-Duică, St. Lambru, G. Popa-Liseanu, C. C. Mironescu, V. Pârvan, D. Tacu; *cenzori*: St. Pop, Dr. St. Bogdan, inginer Lucaci.

D. *G. Ranetti* protestează împotriva listeî propuse, considerând-o ca elaborată oficial.

D. *A. C. Cuza* combate această părere.

In altă ordine de ideî, d. Cuza comunică impresiile triste, pe care i le-a lăsat nepăsarea în care s'a văzut de dimineață mormântul luî Eminescu. Nepăsarea aceasta e un semn vădit de incultură sufletească și e de datoria Ligeî să intervină în această direcțiune.

Arhim. Scriban. — Fiind vorba de alegerea comitetuluî, și fiindcă sunt desemnat a fi prezidentul Ligeî, nu pot primi această onoare. Imî lipsește libertatea întreagă de acțiune.

Propune ca tot d. V. Arion să fie menținut la prezidență.

D. *Em. Dan*, pe altă listă de comitet figurez și eu; întru cât în această listă nu e și d. Iorga, eu nu pot primi.

D. *Mișu Filipescu Drăgășani*, citește mai multe telegrame de adeziune primite din diferite orașe.

Al treilea punct; *modificarea legiî Comerilor de comerț*.

D. *Lupulescu* (Tg. Jiu) face o critică severă a actualeî legi a camerelor de comerț.

Ar trebui ca ministrul de comerț să se decidă a modifica legea în sensul ca toate clasele de patentarî să aibă dreptul de vot în alegerile pentru camerile de comerț.

D. *Spirtaru* (Craiova) propune ca cercurile comerciale să fie cât mai bine reprezentate în Camerele de comerț.

D. *M. Filipescu Drăgășani*, vorbește în acelaș sens.

D. *Stan Bratu* (Brăila) citește următoarea:

MOȚIUNE

Cerem modificarea legiî Camerelor de comerț în sensul de a se acorda dreptul de vot și eligibilitatea tuturor comercianților și industriașilor stabiliți, carî plătesc patentă.

Scrutinul să fie individual și votul secret.

D. *Gr. Forțu*, profesor, în o cuvântare brodată cu versurî de ale poetuluî arată de asemenea înaltele sentimente literare și naționale cu care era animat Eminescu.

D. *Gh. Arămescu*, directorul liceuluî, vorbește în numele corpuluî didactic secundar.

D. *C. Caramfil*, avocat, vorbește în numele universității populare, și d-l *C. Apostoliu*, institutor în numele corpuluî didactic primar urban.

D-l *N. Ciobanu*, institutor, în numele Ligeî Culturale de aicî, Gh. Salvin, revizor școlar în numele corpuluî didactic primar rural.

D. *N. N. Densușianu*, ajutor de primar a rostit următoarea cuvântare în numele comuneî:

Cuvântarea d-luî N. N. Densușianu, ajutor de primar

In numele comuneî, d-sa rostește următoarea cuvântare:

Arta este suprema eflorescență a culturiî unuî popor. Din comoara de energiî a neamuluî nostru, figura mareluî poet Eminescu, răsare ca expresiunea sa cea mai senină și strălucită.

In Galați, primul port al țăreî, unde față de numeroasa și luminata elită intelectuală românească, există și o elită intelectuală străină, pe care o apreciem, monumentul poetuluî nostru național, lucefăr al neamuluî și gigant al cugetăreî, era de o evidentă necesitate, ca o vie dovadă de dragostea plină de pietate ce purtăm opereî sale de artă și puternică afirmare a înaltuluî grad de civilizație la care a ajuns poporul nostru.

In numele comuneî Galați păstrătoare a monumentuluî, felicit comitetul în frunte cu înaltul magistrat și distins literat d. Corneliu Botez și-î aduc laude pentru înfăptuirea acesteî podoabe artistice a țăreî.

După terminarea acesteî cuvântărî corul episcopal condus de d. N. Gheorghiu intonează *Mai am un singur dor* și *La arme;* după care serbarea ia sfârșit la orele 12.

Din Iași

Iași, 15. — Fata Paraschiva Pascal, din strada Tătarași 21 s'a sinucis înghițind două pastile de sublimat.

Transportată la spital, a murit.

Cauza sinuciderei nu-l stabilită.

— La ora 5 s'a ținut în sala „Caragiale“ o întrunire publică convocată de d. dr. Mezincescu, care a făcut o largă expunere a modalității cum aŭ decurs lucrările pentru construirea conductei de apă Timișești-Iași.

Conferențiarul a criticat faptul că fosta administrație comunală a renunțat la încercarea conductei prin presiunea maximă și insistă asupra necesității ca această încercare să fie făcută.

— Comemorarea luî Eminescu se va face în Iași în Septembrie cu ocazia inaugurăreî monumentuluî luî Creangă.

— Incendiul a distrus o mare cantitate de cereale pe moșia Codăești.

E bănuială că focul a fost pus de criminalî.

— Azî va fi adus la Iași corpul regretatuluî magistrat Grigore Socor.

Inmormântarea se va face Marți.

Cauza sinuciderei e încă nelimpezită.

Alimentarea
orașuluî T.-Măgurele cu apă

T.-Măgurele, 15 Iunie

Azî s'a pus cu deosebită solemnitate piatra fundamentală a lucrărilor de alimentare cu apă a orașuluî. După sfințirea apeî de către întregul cler mirean, urmează citirea și semnarea pergamentuluî și s'a procedat apoî la zidirea luî de către d-niî prefect Racotta și primar Ivanovicî.

D. prefect luând cuvântul arată că este primul care urează pentru ceî ce s'aŭ gândit la binele orașuluî. Descrie pe larg importanța lucrărilor și încheie, bucurându-se de prosperitatea orașuluî.

D. inginer inspector general Panait, în scurte cuvinte, descrie partea technică a lucrărilor, amintind vechile construcții, de care suntem strânși legați, ca știință.

D. primar Stelian A. Ivanovicî, primit cu aplauze, arată însemnătatea zileî; descrie amănunțit necesitatea aducereî apeî și dacă orașul a progresat încet, cauzele au fost vremile și situația financiară. Imbunătățirile aduse orașuluî se cunosc de la 1864.

Se simte dator s'aducă elogiî decedatuluî fost primar Costovicî, care are la atributul săŭ catedrala, uzina electrică, poliția, școala de băeți N-rul 2, etc.

Relevă meritul fostuluî consiliu comunal în cap cu d. O. Burcă, consiliu care s'a gândit la timp la nevoia urgentă a orașuluî: *alimentarea cu apă.*

Mai departe arată ca apa fără canal n'ar fi un lucru desăvârșit și declară că în urma convorbireî avută cu d. Procopiu, canalizarea se va înfăptui anul viitor.

Cu această ocazie proclamă pe d. prefect Racotă cetățean al orașuluî.

In urmă ceî prezenți aŭ intrat în sala primărieî, unde s'a servit șampanie.

CALATORIA PREȘEDINTELUI FRANȚEI

Paris, 14. — Președintele Poincaré, și primul-ministru Viviani vor pleca la 15 Iulie la Kronstadt cu cuirasatul „France“.

CUTREMUR DE PAMANT IN GERMANIA

Berlin, 14. — *Azî dimineață la orele 3 s'a simțit un cutremur de pământ în Dresda, Halle, Lipsca, Wittenberg și în împrejurimî. Zidurile caselor s'au zguduit, geamurile s'au spart. Populația a fost cuprinsă de panică. Nu s'a întâmplat nicî un accident de persoane.*

DIN GALAȚI

MONUMENTUL LUI EMINESCU DIN GALAȚI

Galați, 15 Iunie.

Comemorarea a 25 de anî de la moartea luî M. Eminescu s'a făcut aicî conform programuluî de mai înainte stabilit.

Dimineața s'a oficiat la episcopie un serviciu divin de episcopul Nifon, înconjurat de clerul episcopieî.

Asistă din partea autorităților d. Alex. Gussi, prefect de județ și d. N. Lenguceanu ajutor de primar, d. C. Botez, președintele comitetuluî care a ridicat monumentul poetuluî de aicî, Gr. Forțu, membru în acel comitet, toți intelectualiî orașuluî, d. Gr. Trancu-Iași, deputat și un public numeros.

După serviciul divin corul episcopieî de sub conducerea d-luî N. Gheorghiu, intonează *Mai am un singur dor*, apoî urmează un serviciu special pentru pomenirea defunctuluî poet.

După terminarea acestuî serviciu asistența a format un cortegiu, și având în frunte numeroase coroane și pe elevii școalelor secundare se duse spre parcul municipal, unde se află statuia poetuluî.

Aicî pe tribună corul episcopal a intonat: *Trăiască Regele*, apoî începe seria cuvântărilor în ordinea următoare: d. Corneliu Botez, consilier la Curtea de apel, președintele comitetuluî pentru comemorarea morții poetuluî, rostește o frumoasă cuvântare, scoțând în relief valoarea operilor luî Eminescu.

ULTIMA ORA

ASASINAREA

Arhiducelui moștenitor al Austriei și al sotiei sale

Arhiducele Franz Ferdinand — Arhiducesa Sofia

Budapesta, 15. — **Impotriva arhiducelui moștenitor al Austro-Ungarieî, Franz-Ferdinand și impotriva soțieî sale s'a săvârșit un atentat cu bomba și cu revolverul. Atentatul cu bomba n'a reușit, dar perechea Moștenitoare a Austro-Ungarieî a fost omorâtă cu gloanțe de revolver.**

Atentatorii sunt tipograful Gavrilovicî și elevul de liceu Princip. Eî aŭ fost arestați.

La Viena știrea a provocat o panică de nedescris. Franz-Iosef care se află la Ischl a plecat imediat la Viena.

La Budapesta s'aŭ arborat pe edificiile publice și pe case drapele îndoliate.

Pe străzile din Budapesta populația comentează cu enervare atentatul.

Alte amănunte asupra atentatuluî lipsesc.

Cum s'a petrecut asasinatul

Serajevo, 15.— **Azî dimineață când archiducele Franz Ferdinand și soția sa, ducesa Sofia de Hohenberg se duceau cu automobilul la palatul administrativ unde se aranjase o recepție în onoarea lor, tipograful Gavrilovicî a aruncat o bombă în automobil. Archiducele însă, cu o deosebită prezență de spirit a prins bomba cu brațul și a aruncat-o jos.**

Astfel bomba a explodat după ce automobilul archiduceluî trecuse, rănind persoanele carî se aflau în automobilul ce urma imediat. In acest automobil se aflau, contele Boock-Waldeck, loc.-colonelul Meritzy și aghiotantul guvernatorului.

Aŭ mai fost rănite șase persoane din mulțime.

Atentatorul, care a fost arestat imediat, s'a dovedit că este un tipograf din Cetinge, Gavrilovicî.

După recepție, perechea moștenitoare a pornit să mai facă un tur cu automobilul prin oraș, când un elev din clasa a VIII-a a liceuluî din Cradovo, Princip a tras mai multe focurî de browning asupra lor.

Archiducele Franz Ferdinand a fost rănit la cap iar archiducesa în abdomen.

Eî aŭ fost transportați imediat la conac„ UNDE AU INCETAT DIN VIAȚA.

Mulțimea era să linșeze pe ceî doî atentatorî.

FRANZ IOSEF A FOST ADANC IMPRESIONAT

Ischl, 15. — *Trista știre despre moartea archiduceluî Franz Ferdinand și a soției sale a fost adusă la cunoștința bătrânuluî suveran, care mai multă vreme n'a putut să vorbească din cauza emoției.*

Franz Iosef a dat ordin să se facă pregătirî pentru imediata plecare la Viena și s'a retras apoî în apartamentele sale.

IMPRESIA LA BUDAPESTA

Budapesta, 15.— *Toate ziarele au scos ediții speciale cu anasinatul din Serajevo. Primul care a apărut a fost „Budapesti Hirlap“, care s'a vândut în câteva minute.*

In oraș domnește o agitație de nedescris.

După cum se anunță din Viena, la ministerul de externe de acolo se urmează o consfătuire intimă.

CINE SUNT ASASINII

Viena, 15. — *Până acum nu sunt date sigure asupra asasinilor.*

Se afirmă că unul din eî, care se numește Gavrilovicî, ar fi originar din Cetinge.

Dela Viena au plecat imediat polițiștî speciali carî să descopere firele asasinatuluî.

Evenimentele din Albania

AUTORITATILE AUSTRIACE OPRESC TRIMITEREA DE VOLUNTARI IN ALBANIA

Viena, 15.— *In urma unoî presupuse intervenții a Italieî pe lângă ministerul de externe din Viena, voluntariî austriacî nu vor mai fi trimiși în Albania. Binecinților fiecare cetățean e liber să-și ofere serviciile Albanieî, fără a fi prealabil recrutat.*

După cum se anunță din sursă autorizată vor pleca mâine la Durazzo 300 de persoane, dintre carî 94 de artileriștî, ca să-și ofere serviciile prințului Wilhelm. Intre acești voluntarî se află 9 ofițerî și 46 subofițerî.

IDEIA A PORNIT DELA CURTEA ROMANEASCA

Viena, 15.— Ziarul „Zeit“ afirmă că ideia recrutăreî de voluntarî pentru Albania a pornit dela Curtea românească, unde sculptorul Gürschner e foarte agreat.

DECLARATIILE SCULPTORULUI GURSCHNER

Viena, 15.— Sculptorul Gürschner a declarat unuî redactor al ziaruluî „Neue Freie Presse“ că nu renunță la acțiunea inițiată de el, de a recruta voluntarî pentru Albania. Transportarea de voluntarî în Albania se va putea face și fără a aprobarea cercurilor oficiale.

Ideia lansată de Gürschner a fost primită cu mare entuziasm în toată Austro-Ungaria și Germania.

Până aseară au sosit 20 de mii de coroane, trimiși de diferiți particulari. La Triest e gata de plecare vasul „Euterpe“ cu 12 tunuri „Skoda“ și 400 de pușt Mannlicher și poate să ridice în orice moment ancorele cu un transport mai mare de soldați.

Prințul Wilhelm a trimis erî d-luî Gürschner o telegramă de mulțumire.

OLUNTARI ITALIENI PENTRU ALBANIA

Viena, 15.— *Ee afirmă că ambasadorul Italieî n'ar fi intervenit pe lângă ministerul de externe din Viena pentru împedecarea recrutăriî de voluntarî pentru Albania.*

Ambasadorul austro-ungar pe lângă Quirinal telegrafiază că societățile garibaldiene vor să formeze un corp de voluntarî pentru eliberarea Valoneî.

„REICHSPOST“ IMPOTRIVA ITALIEI

Viena, 15. — *Ziarul „Reichspost“ atacă ministerul de externe accentuând că ar fi cu mult mai bine dacă s'ar trimite recruți italienî în Albania, decât că se găsesc trădătorî între italienii din Durazzo.*

Rezultatul
alegerilor dela comună, colegiul I

Tulcea, 15 Iunie

Inscriși 350. — Votanți 266. — anulate 3.

Lista conservatoare în frunte cu d. *Alex. Calafeteanu, 116 voturi.*

Lista liberală, în frunte cu d. *Gr. Panaitescu*, 82 voturi.

Lista liberală, cu d. *Gh. Șerban*, 68 voturi.

Biroul a declarat balotaj.

Rezultatul
alergărilor de cal de la Băneasa

ZIUA XIV-a

Duminică, 15 Iunie, orele d. a.

La 3 ore. — I. **Pr. MOGOȘOAIA**
Distanța 1500 metri. (P. V).
Pr. I, 2000 leî. — Pr. II, 200 leî. Pr. III, 100 leî.

1) *Baron Mciden* (Vilson) pr. Al. S. Zisso.

2) *Fleuriste (Beech)* pr. locot. P. Micșunești.

3) *Aluniță (Salmon)* pr. sublt. *L.* Marinescu și N. Nanu.

Neplasați: Moldova, Lady Villers, Piatra Arsă, Darling, Haguenau.

P. M. 5—51.50.
Pl. 5—16.50. 5—17.50. 5—26.50.

La 3½ ore.—II. **Pr. PREOTEȘTI**
Distanța 2300 metri. (P. N).
Pr. I, 3000 leî. — Pr. II, 300 leî. Pr. III, 200 leî.

1) *Dor Mărunt* (Willey) pr. Herghelieî Ploeștî.

2) *Hoinar* (Taylor) pr. Ch. Durnell.

3) *Dâlga* (Charpentier) propr. D. Martinovicî.

Neplasați: Bujor, Ghiocel.

P. M. 5—12.50.
Pl. 5—7, 5—6.

La 4 ore. — **III. Pr. OPAIȚA**
Distanța 2500 metri. (P. V.)
Pr. I, 4000 leî. — Pr. II, 400 leî. Pr. III, 200 leî.

Pentru armăsarî, iepe de pur sânge, de 3 anî și mai sus.

1) *Lisbem* (Beech) pr. D. Martinovicî.

2) *Zoltan* (Taylor) propr. G. Bădescu.

3) *Țepeș* (Charpentier) propr. D. Martinovicî.

Neplasați: Kaidja, Constantinople, Melli-Melo.

P. M. 5—8.50.
Pl. 5—10, 5—7.50.

La 4½ ore. — IV. **MARELE HANDICAP**
Distanța 2000 metri. (P. N).
Pr. I, 10.000 leî.—Pr. II, 1000 leî Pr. III, 500 leî.

1) *Tesla* (Langford) propr. D. Martinovicî.

2) *Bobârnilă* (Horchart) pr. maior Răzvan.

3) *Perdu* (Astman) propr. D. Martinovicî.

Neplasați: Vizir, Ramura, Polonium, Lonesome, Farmec, Aur, Baby-Mine.

P. M. 5—9.
Pl. 5—14, 5—17.50. 5—24.
La 5 ore. — V. **Pr. ROGER**
Distanța 1000 metri. (L. D).
Pr. I, 2500 leî. — Pr. II, 300 leî. Pr. III, 150 leî.

1) *Magnesium* (Wilson) pr. Al. S. Zisso.

2) *Bergl* (Taylor) pr. maior Răzvan.

Ultime informații

LUNI

◆ Ieri urma să se dea rezultatul la concursul de machete pentru monumentul „*Avântul Țăreî*“. Juriul se compune din d-niî generalî Zottu, președinte, colonel Radovitz, G. D. Mirea, Naciulescu, Fr. Storck și Tzigara-Samurcaș, membrî.

S'aŭ prezentat 26 lucrărî dintre carî patru aŭ fost retrase de d. Iordănescu, autorul lor.

Juriul se va pronunța astăzî la orele 6 d. a.

◆ Un congres internațional de petrol se va ține în Septembrie la București.

Se vor discuta chestiile resiuurilor de petroliî ale comerțuluî și mijloacelor de extragere și transport a petroleuluî.

Intristații: Doctorul Gabriel Socor și Aneta Socor părinții, doctorul Emil Socor, Getta Socor cu copilul, frate și cumnată; Elisabeta Ferhat, bunică și familiile: Kessim, Ștefan Ferhat, dr. Țăranu, căpitan Cantuniari, Davidoglu, Tomasiu, George Ciolac, G. Ferhat, Robovicî, Vasile Dumitriu, Vasile Jandi și dr. Bogdan, au durerea a anunța perderea iubituluî lor

Grigore Socor
magistrat

decedat în Todireni, județul Botoșani, în vârstă de 30 anî, în ziua de 13 Iunie 1914, și vă roagă să azistați la înmormântare care va avea loc în Iași, în ziua de Marți, 17 Iunie, ora 5 d. a., la cimitirul armean.

Aceasta în loc de orice altă înștiințare.

Iași, 16 Iunie.